

ÖVNINGAR

10

Spara och låna

Berätta

- Hur gör människor i ditt födelseland om de behöver låna pengar?
  - Hur gjorde du senast du köpte något dyrt? Lånade du pengar på en bank, lånade du privat eller köpte du på avbetalning? Varför valde du det sättet?
  - Vilket är bästa sättet att få svar på frågor om ekonomi? Är det att leta på nätet, kontakta en bank, att fråga en vän eller vad? Varför tycker du att det sättet är bäst?
-

Diskutera

- Är det mest fördelar eller nackdelar med snabblån? Vilka?
- Är det mest fördelar eller nackdelar med att spara i aktier och fonder? Vilka?
- Tycker du att systemet med borgen är bra? Skulle du våga gå i borgen för någon?
- Är det bra att banker får göra kreditprövning på den som vill låna pengar? Varför? Varför inte?

Övningsuppgifter

A Skriv det ord som passar i meningen.

Läs dialogen.

kosta • köpa • lån • lön • råd •
ränta • spara

PAPPA: Ska du åka till jobbet?

SON: Ja, men det är fel på bilen.
Jag vill _____ en ny.

PAPPA: Har du _____ med det?

SON: Nej, men jag ska nog ta ett
_____ på banken.

PAPPA: Jag tycker att du ska börja med att
_____ pengar.

SON: Men det tar flera år innan
jag kan köpa en bil. Jag har ganska
låg _____.

PAPPA: Det kan _____ mycket
pengar att ta ett lån. Det vet du väl?

SON: Det kostar väl 10 000 om jag lånar
10 000 kronor?

PAPPA: Nej, du måste betala pengarna
du har lånat plus _____
och avgifter.

SON: Oj, då får jag försöka laga bilen.

B Skriv det ord som passar i meningen.

Läs dialogen.

avbetalning • avgifter • dyrare •
pengar • köpa • lån

SON: Jag kanske kan _____
bilen på _____. Då behöver
jag inte ta ett _____.

PAPPA: Avbetalning är ungefär som ett lån.
Du lånar pengar av butiken istället för
av banken.

SON: Blir det billigare än ett banklån?
Slipper jag betala ränta?

PAPPA: Nej, du måste betala både ränta
och _____. Att köpa på
avbetalning blir också _____
än att köpa med sparade _____.

C Skriv det ord som passar i meningen.

Två ord passar i två meningar.

kosta • kostade • låna • lånade •
spara • sparade

1. Min nya bil _____
mycket pengar att köpa.
2. Jag _____ i flera år
för att kunna köpa den.
3. Men pengarna räckte inte.
Jag _____ på banken också.
4. Det tar lång tid att _____
pengar för att köpa en bostadsrätt.
5. De flesta måste _____
på banken.
6. Jag vet inte hur mycket pengar min resa
kommer att _____ men
jag vet att jag behöver _____
mer pengar.
7. Förra året _____ jag
250 kronor i månaden.

D Skriv det ord som passar i meningen.

värde • aktie • tjäna • förlora • risk •
sparkonto • insättningsgaranti

1. En _____ gör att du blir
delägare i ett företag.
2. Det finns en _____
med att köpa aktier.
3. Aktier kan både öka och minska
i _____.
4. Du kan _____ pengar men
du kan också _____ pengar.
5. Du kan spara pengar genom att sätta in
dem på ett _____.
6. _____ gör att du
får tillbaka dina pengar om banken
går i konkurs.

E Vad vill du köpa? Sätt kryss.

Varför vill du köpa de sakerna?

Hur ska du betala dem?

bil _____

cykel _____

motorcykel _____

villa _____

radhus _____

lägenhet _____

aktier _____

fonder _____

guld _____

smycken _____

dator _____

diskmaskin _____

storbildsteve _____

tavlor _____

mattor _____

möbler _____

Annat: _____

F Skriv ord som du tycker passar.

Läs dialogen i par.

– Hej, det var länge sen. Hur är det med dig?

– Tack, nu är det bra. Men jag har varit sjuk i en vecka och legat i sängen tänkt på att jag vill köpa en _____ och kanske en _____.

– Det låter bra, men dyrt. Har du råd med det?

– Nej. Jag måste låna pengar, men jag tror inte att jag får banklån. Jag har inte fast jobb.

– Då kan det vara svårt.

– Kan du tänka dig att gå i borgen för mig? Jag kommer att tjäna pengar i framtiden.

G Skriv **R** (rätt) eller **F** (fel).

1. Ränta är vad det kostar att låna pengar. _____
2. Ränta är att betala tillbaka lika mycket som man har lånat. _____
3. Man kan förlora pengar på att spara i aktier. _____
4. Snabblån är ett billigt sätt att låna pengar. _____
5. Du måste betala både ränta och amortering om du tar ett banklån. _____
6. Avbetalning är ett billigt sätt att låna pengar. _____
7. Avbetalning är ungefär som att låna pengar från en affär. _____
8. Gå i borgen för någon är att låna pengar av en rik person. _____
9. Gå i borgen är att lova att betala tillbaka ett banklån åt någon som inte kan betala. _____